

A REKOM HOZZÁJÁRULÁSA A MEGBÉKÉLÉSHEZ

Történelmi viharok véradoói utáni kegyeletadás

■ Kép és szöveg: István Márta

A holokauszt áldozataira emlékezve, a 90-es háborúk harcosainak szövetsége, valamint a nagyikikindai községben élő testi fogyatékosokkal élő személyek tanácsa összejövetelt rendezett. A tanácskozást a nagyikikindai községi képviselőház dísztermében tartották **"Hozzájárulásunk a megbékéléshez - hogy ne feledjük el azokat az embereket, akik többé nincsenek"** elnevezéssel, melynek a célja az összes, 1941-1947-ig, valamint a 90-es évek háború áldozatainak feltárása, mely elősegítene a megbékélést a volt jugoszláviai régió térségében. Az összejövetelt **Ilija Vojinović** Kikinda polgármestere nyitotta meg. Őt követően **Zoran Kosia** a 90-es háborúk harcosainak kikindai szövetségének elnöke szólt az egybegyűltekhöz. **Olga Knežević** a nagyikikindai Zsidó hitközség képviselője, a városi zsidó lakosság deportálásáról számolt be. 1941-ben 551 izraelita élt Nagyikindán, a deportálást 16 nő és gyermek élte át.

Mezei Zsuzsanna, az újvidéki Vajdasági Levéltár munkatársa és a vegyes állami és akadémiai szerb-magyar bizottság tagja, mely az 1944 utáni civil áldozatok feltárásával foglalkozik Vajdaság területén, a bizottság eddigi munkájáról számolt be, majd az adatbázisról, melyen a Levéltárban dolgozik. Elmondta, hogy a háború utáni történetekkel, a civil lakosság felett elkövetett atrocitásokról, néhány évvel ezelőtt kezdtek nálunk szabadon beszélni. A nagyikikindai térségről igen kevés bejelentés található a Levéltárban (minteg 2200), így azt lehet következtetni, hogy az itteni lakosság nem mutatott nagy készséget szomszédjaik, polgártársaik feljelentésére a kommunista hatalomnál.

Tibor Zaharović a Devleški Urma roma egyesület elnöke, polgártársai sorsáról szá-

Mezei Zsuzsanna a Vajdasági Levéltár munkáját ismertette, mellette a tanácskozás szervezői Kabok Imre, Dinko Gruhonjić, Zoran Kosia

molt be a 2. világháború alatt és kiemelte, hogy kötelességet érez, hogy hozzájáruljon a REKOM működéséhez. A REKOM-ért koalíció a civil társadalom regionális, politikamentes gyűlékezete, mely civil szervezetek, egyesületek és egyének hálóját képezi, amely képviseli és érvényesíti a REKOM-ért kezdeményezést, egy regionális és független bizottság megalapítását, melynek

megbízása, hogy megállapítsa és nyilvánosságra hozza a háborús bűntettekkel és az emberi jogok egyéb súlyos megsértésével kapcsolatos tényeket, valamint, hogy hozzájáruljon a valamikori JSZSZK területén az 1991. és 2001. közötti háborúkban eltűnt személyek sorsának felderítéséhez.

Bánszki Hilda, a Kikinda Német Egyesület kultúrreferense élettörténetét mesélte el,

hogyan volt táborfogoly német nemzetisége miatt, mint gyermek Molifalván, Rezsöházán és Gádonon anyjával, nagyanyjával és fivéreivel, amelyeket a kommunisták létesítettek a kolléktív bűnösnek nyilvánított német kisebbség számára.

Az összejövetelen felszólalt **Branislav Kavalić** a 90-es évek harcosai egyesületének tartományi elnöke, aki kiemelte, hogy a tények feltárása feladat, mely teljesítése meg fogja mutatni, hogy van emberség bennünk. Ezt az áldozatok miatt is meg kell tennünk, melyek az egykori Jugoszlávia-szerte névtelenül el vannak hantolva.

Az értekezlet második részében **Dinko Gruhonjić** a Vajdasági Független Újságírók Egyesületének (NDN Vojvodine) elnöke és a REKOM egyik indítványozója személyes visszatekintővel illusztrálta az ország széthullása előtti körülményeket. **Moldvai Zoltán**, a kikindai fogyatékkal élő személyek egyesületének tanácselnöke, a körzetben kifejtett tevékenységeikről számolt be. A tanácskozás végén vetítésre került a REKOM koalíció dokumentumfilmje **"Pogled umjetnika na prošlost"**, melyet **Dino Mustafić** rendezett. A zárószó a kikindai önkormányzat nevében, amely

Zoran Kosia a Kúriában koszorúzott

**Kabok Imre es Banszki Hilda
az 1944-1947 aldozatok emlekmuevet
koszoruzta meg**

**Moldvai Zoltan a holokauszt aldozatinak
allitott tablara helyezett koszorut**

az összejövetel támogatója is volt, **Kabók Imrétől** hangzott el, a községi tanács tagja felkérte a jelenlevőket, hogy róják le kegyeletüket a meghurcolt polgároknak emelt emlékhelyeken.

A nagyikindaiak a totalitarizmus napjaiban véradóval fizettek 1941, 1942, majd

1944-1947-ben. Ezek emlékére koszorút helyeztek el a Kúriában 1942. januárban kivégzett szerbek emléktáblájánál, a holokauszt áldozatai emlékére felállított táblánál, és a Vasúti katolikus temetőben, ahol tömegsírban nyugszanak a kommunista hatalom 1944-1947-es áldozatai.